

ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

12

„РАДЯНСЬКА ШКОЛА“
1957

грунтовно і всебічно підготуватись до нього. В іншому випадку складним для вихователів є питання організації дозвілля дітей або питання виховання поведінки дітей. Завдання керівника методичного об'єднання — відібрати найактуальніші питання, що висуває практика, і організувати їх всебічне висвітлення на методичному об'єднанні.

Керівники методичних об'єднань, визначивши тематику засідання, старанно розробляють план підготовки і проведення його, радяться з активом дошкільних працівників, як краще організувати висвітлення всіх питань, зв'язаних з темою.

Досвід роботи показує, що засідання кушових методичних об'єднань слід проводити один раз на місяць, а міжрайонні методичні об'єднання — один раз на квартал.

Кабінетам дошкільного виховання рекомендувати примірну тематику роботи методичних об'єднань на рік. Але така тематика може бути лише примірною.

Велике значення в роботі методичних об'єднань мають відкриті заняття в дитячих садках, як ілюстрація того, що обговорюється на методичних об'єднаннях. До проведення таких занять, критичного аналізу їх потрібно готуватись всім учасникам об'єднання.

Працівники народної освіти повинні домогтись, щоб методичні об'єднання систематично будували свою роботу на основі теоретичних узагальнень і передового досвіду. Їх діяльність повинна сприяти підвищенню якості роботи дитячих садків, поліпшувати постановку дошкільного виховання.

Про деякі форми роботи Київського методичного кабінету з завідуючими дитячими садками

М. ПАСЬКО

Дошкільне виховання, як і вся народна освіта в нашій країні, будується на науковій основі. Винятково важливі завдання, які стоять перед працівниками дошкільних установ, настійно вимагають, щоб завідуючі і вихователі дитячих садків були завжди на висоті свого покликання, неухильно вдосконалювали свою підготовку, володіли почуттям нового.

Від умілого і правильного керівництва дитячим садком залежить якість виховної роботи з дітьми. Обов'язки, покладені на завідуючу дитячим садком, складні і різноманітні. Вона повинна бути досвідченим, кваліфікованим педагогом, політично грамотним керівником.

Найпершим обов'язком органів народної освіти є систематична робота з дошкільними працівниками, постійна кваліфікована допомога в підвищенні їх ідейного і ділового рівня.

Методичний кабінет дошкільного

виховання при Київському інституті вдосконалення кваліфікації вчителів, організуючи роботу з завідуючими дитячими садками, поставив перед собою такі завдання: систематично підвищувати ідейно-теоретичний рівень і педагогічну кваліфікацію керівників дитячих садків; озброювати завідуючих умінням правильно керувати педагогічним процесом, допомагати молодим завідуючим оволодівати методикою керівництва, всією різноманітністю педагогічної роботи, звертати увагу завідуючих на постановку поглибленої роботи в дитячому садку з окремих педагогічних питань, а також на проведення широкої педагогічної пропаганди серед батьків.

Роботу з завідуючими дитячими садками Київський методичний кабінет провадить диференційовано. Наприклад, для групи найбільш кваліфікованих завідуючих (60—70 чоловік) організовано постійно дію-

чий семінар, який працює за певною програмою двічі на місяць.

З молодими завідуючими дитячих садків організовано місячні курси, які проводяться за програмою, затвердженою Міністерством освіти УРСР. З завідуючими санаторними та однокомплектними дитячими садками проводяться короткотермінові семінари-практикуми з окремих питань програми.

Крім того, кабінет застосовує такі форми роботи, як групові та індивідуальні консультації, виїзні консультації, організовує доповіді на педагогічних нарадах, засіданнях методичних об'єднань, на нарадах завідуючих дитячими садками. Широко також практикується проведення відкритих днів і відкритих занять у дитячих садках.

Лекції для завідуючих дитячими садками на політичні і теоретичні теми читають найбільш кваліфіковані викладачі вищих учбових закладів, наукові співробітники Науково-дослідного інституту педагогіки, лектори Товариства для поширення політичних і наукових знань.

Як уже було сказано вище, для найбільш кваліфікованих завідуючих дитячими садками провадиться постійно діючий семінар. Розглянемо кілька занять цього семінару. Завідуюча дитячим садком № 137 т. Дубовик М. Ф. на одному з чергових занять докладно розповіла про те, як вона планує та обліковує свою роботу, контролює роботу вихователів. Виходячи з річного плану та враховуючи поточні потреби, М. Ф. Дубовик складала план на місяць. Так, у жовтні було заплановано перевірити, як здійснюється прийом дітей на майданчику, бо деякі вихователі недбало ставилися до цього важливого режимного моменту.

Помітивши, що окремі вихователі скорочують час прогулянки, з запізненням виводять дітей на майданчик і не забезпечують змістовного проведення прогулянок, т. Дубовик передбачила в плані і перевірила, як використовується прогулянка для загартовування дитячого організму, а також проаналізувала зміст кількох прогулянок.

Крім того, завідуюча відвідала

ряд занять вихователів у різних групах та провела педагогічну нараду на тему: «Виховання у дітей любові до праці дорослих».

В процесі роботи М. Ф. Дубовик дає поради вихователям. Так, одній молодій виховательці вона порадила виносити дітям іграшки, враховуючи кількість дітей у групі, та визначити певне місце зберігання іграшок.

У плані було передбачено, що під час прогулянки діти мали спостерігати роботу двірника на подвір'ї. Проте такого спостереження не відбулося, бо двірник закінчив свою роботу до того, як дітей вивели на прогулянку. Вихователька завчасно не домовилася з ним, щоб свою роботу він виконав у присутності дітей. В розмові з вихователькою завідуюча підкреслила, що програмний зміст прогулянки не виконано і що виховательці треба уважніше готуватися до прогулянок з дітьми. На педагогічній нараді ця вихователька виступила з доповіддю на тему «Організація проведення прогулянки».

Спостерігаючи кілька разів прогулянки, завідуюча помітила, що деякі діти завжди користуються тими самими іграшками, а вихователька не звертає на це уваги.

Отже, завідуюча безпосередньо спостерігала роботу вихователів та поведінку дітей і справедливо вимагала від педагогів відповідального і свідомого ставлення до виховної роботи. Учасники семінару взяли активну участь в обговоренні доповіді т. Дубовик.

Готуючись до семінару на тему «Педагогічні наради в дитячому садку», завідуючі опрацювали рекомендовану методичну літературу і відвідали відкрите засідання педагогічної наради в дитячому садку № 37, на якому обговорювались питання про проведення етичних бесід у старшій групі.

Вихователька М. І. Френкель розповіла учасникам семінару про зміст етичних бесід, проведених нею в групі протягом року. Вона зупинилася зокрема на висвітленні такого питання, як виховання у дітей поваги до старших. Вихователька

М. І. Френкель знайомила дітей з роботою всього персоналу дитячого садка, з роботою дорослих у сім'ї. Знайомлячи дітей з працею дорослих, вихователька завжди підкреслювала значення цієї праці для дітей та оточуючих людей.

Діти повинні знати, що вихователька вчить дітей, піклується про них протягом цілого дня, забезпечує їм цікаві ігри та заняття. Двірник прибирає майданчик для того, щоб було чисто, а тому треба поважати його працю, не смітити на подвір'ї, допомагати йому. В такому ж плані діти знайомилися з працею інших дорослих. Ці бесіди т. Френкель провадила після того, як діти дістали багато вражень у процесі спостережень під час екскурсій, прогулянок.

Вихователька підкреслила, що в результаті систематичного нагромадження уявлень у дітей про працю дорослих у них виховується повага до праці, до працюючих.

Багато цінного для завідуючих дитячими садками дає практика проведення відкритих днів у дитячому садку з окремих питань виховання дітей.

Так, у минулому році для завідуючих був проведений відкритий день у дитячому садку № 26 на тему «Фізичне виховання в дитячому садку».

Учасники семінару спостерігали ранковий прийом дітей на майданчику і в приміщенні, ігри та заняття, умивання, ранкову гімнастику, сніданок, прогулянку, обід, миття ніг перед денним сном, обтирання вологим рушником.

Після цього відбулася педагогічна нарада, на якій завідуюча дитячим садком т. Тихонова Т. І. розповіла учасникам семінару про те, як колектив дитячого садка № 26 в тісному контакті з медичним персоналом домігся хороших наслідків у фізичному загартовуванні дітей.

Цікаво пройшло відкрите заняття для завідуючих дитячими садками з рідної мови в молодшій групі на тему розглядання картини («Ми прапорці несемо»). Заняття провадив інспектор дошкільного виховання т. Борозна К. В., яка добре

продумала програмний зміст—ознайомити дітей з картиною, підкреслити, що діти дружно і весело граються, навчити називати зображені предмети.

Показавши на початку заняття картину, К. В. Борозна коротко і чітко розповіла дітям, що саме зображено на ній, а потім поставила ряд запитань за змістом картини.

Учасники семінару відмітили вдале проведення заняття, активність дітей і правильне сприйняття ними зображеного на картині.

Аналізуючи заняття, завідуючі докладно зупинилися на всіх моментах, які забезпечили організованість дитячого колективу на занятті. Вони згадували всі настанови щодо організації занять з дітьми, одержані на попередніх семінарах, а саме: визначення назви заняття; забезпечення доступного дітям програмного змісту; підготовка чітких, зрозумілих і простих запитань з врахуванням індивідуального підходу до дітей; необхідність бачити дитячий колектив в цілому і чути відповіді окремих дітей; навчати їх слухати вихователя і виконувати його вказівки; підведення підсумків заняття.

Важливим обов'язком завідуючої є вміння аналізувати виховну роботу в дитячому садку, проведення занять вихователями. Для учасників семінару було організовано відкрите заняття з гімнастики та рухливих ігор, проведене вихователкою дитячого садка № 74.

Завідуюча цього дитячого садка докладно проаналізувала проведене заняття і підкреслила, що вихователька завжди планово і продумано проводить заняття з гімнастики і рухливих ігор, добре знає програмний матеріал з цього розділу, вірно добирає програмний зміст заняття, правильно складає його план і задалегідь готує необхідне фізобладнання.

Прекрасно володіючи основними рухами, вихователька вміє правильно показати їх дітям, застосовує різноманітні прийоми проведення заняття. Завідуюча зазначила, що на початку заняття вихователька чітко роз'яснила дітям, що саме

вони будуть робити на цьому занятті (струнко ходити, шикуватися в пари, пролазити через обручі). Вона нагадала правила пролізання, стежила за правильністю виконання їх дітьми, вимагала від них словесного оформлення дій, стежила за їх осанкою, сама показувала дітям, як робити ті чи інші вправи.

Для того, щоб викликати активність у дітей на занятті, вихователька пропонувала їм стежити за діями інших.

Підсумовуючи заняття, вихователька відмітила успіхи дітей, звернула увагу і на недоліки у виконанні.

Так, вона підкреслила, що діти добре марширували, організовано шикувались у пари, дружно гралися. Разом з тим вона зауважила, що гра «Знайди і промовчи» була проведена нецікаво — діти надто швидко відшукували заховані предмети, ніби вже знали, де вони знаходяться.

Такі прийоми роботи з завідуючими дитячими садками на постійно діючому семінарі сприяли зміцненню керівництва виховною роботою та значною мірою поліпшили якість роботи з дітьми.

Певну допомогу завідуючим в керівництві та контролі за виховною роботою в дитячому садку подають інспектори дошкільного виховання. Тому кабінет дошкільного виховання Інституту удосконалення вчителів організував відкриті заняття для інспекторів та активу дошкільних працівників міста.

Так, у дитячому садку № 107 (завідуюча т. Рудаєва Є. О.) були проведені заняття в молодшій, середній та старшій групах.

У молодшій групі вихователька Глузман Н. Г. провела дидактичну гру з лялькою та барабаном. До програмного змісту заняття входило розширення словника дітей у зв'язку з назвами іграшок та діями з ними, а також виховання бережного ставлення до іграшок.

Використовуючи сюрпризність та ігрові прийоми, вихователька створила у дітей великий інтерес до цього заняття, забезпечила їх максимальну активність. Вони брали в

руки ляльку, колихали її, танцювали з нею, самі стукали в барабанчик, потім давали барабан ляльці, яка теж «барабанила».

Присутні на занятті відмітили високу культуру проведення заняття вихователькою, правильне застосування ігрових прийомів та виконання програмного завдання.

У середній групі вихователька Фоміна І. В. прочитала дітям оповідання Іванова «Если б люди знали» із збірника «Наша Наташа» і провела бесіду з приводу прочитаного. В оповіданні говориться про дівчинку, яка, збираючись уранці до дитячого садка, не хотіла себе обслужити, і мати робила все за неї.

Оповідання закінчується запитаннями: а що б сказали люди, коли б знали про це?

На занятті вихователька вдало сформульованими запитаннями допомогла дітям зрозуміти, що така дівчинка лінива, недбайлива до своїх обов'язків, погано ставиться до матері.

Присутні на занятті з задоволенням відмітили вдале поєднання навчальних завдань з вихованням поваги до батьків.

Всі прийоми роботи з завідуючими на семінарі сприяли підвищенню виховної роботи в дитячих садках. В результаті цього в 4-й науково-практичній конференції дошкільних працівників м. Києва з питань морального виховання в дошкільних установах активну участь взяли і завідуючі дитячими садками (т. Москвичова О. І. — дитячий садок № 16, Пшенишняк М. С. — дитячий садок № 28, т. Подошек — дитячий садок № 23, т. Карлінська Л. Я. — дитячий садок № 59, т. Апихтіна Л. Н. — дитячий садок № 114).

Значну допомогу в роботі кабінету дошкільного виховання подає актив дошкільних працівників.

Ця допомога проявляється в проведенні відкритих занять, в роботі районних методичних об'єднань, в організації курсів для дошкільних працівників, в узагальненні кращого досвіду.